

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка та психологія

Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія

Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка та психологія
Викладач (-і)	Федик Оксана Василівна
Контактний телефон викладача	596066
Е-mail викладача	oksfedyk@ukr.net
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://magpsychol.pu.if.ua/course/view.php?id=31
Консультації	згідно графіку
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Педагогіка та психологія» інтегрує знання про індивідуальний світ людини, взятий у психологічних закономірностях його розвитку та функціонування (психологічний аспект), та знання щодо функцій і механізмів управління розвитком людини (педагогічний аспект). Програма передбачає формування психолого-педагогічної скерованості мислення студентів, закладення фундаменту професійної діяльності, оскільки психологопедагогічні знання й уміння дозволяють вчителю організувати процес виховання та навчання, орієнтований на потреби і можливості конкретних учнів. Неможливо говорити про ефективність педагогічного впливу без опори на психологічні знання.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Педагогіки та психології” є забезпечення майбутніх фахівців теоретичними знаннями з основ психології та педагогіки й озброєння студентів знаннями: психологічних закономірностей розвитку особистості на різних етапах онтогенезу, теорії і практики процесу виховання, управління в освітніх навчальних закладах, трудових колективах. У межах дисципліни здобувач освіти має опанувати системою теоретико-методологічних знань щодо основ психології: предмету, методів, основних закономірностей, принципів і структури науки, її сучасних теоретичних концепцій; основних змістовних положень педагогіки, її ролі, місця у суспільстві, в діяльності фахівця; принципів та підходів до організації сучасної освіти; закономірностей та принципів навчання і виховання; особливостей пізнавальних процесів, емоційно-вольової, мотиваційної сфер, індивідуально-психологічних характеристик людей різного віку. Відпрацювання основних організаційних й змістовних етапів проведення самостійної науково-дослідницької діяльності складе основу ефективної організації власної науково-дослідної діяльності. Інтерактивний формат дисципліни, що спонукатиме до підвищення рівня інформаційної компетентності та опрацювання способів наукового мислення у контексті готовності аналізувати, інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати інформацію в процесі освітньої та наукової діяльності.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» є механізми формування та функціонування психіки людини, формування особистості у процесі виховання та навчання.</p>	
4. Компетентності	
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до системного і творчого мислення; 	

- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити й розв'язувати проблеми;
- здатність працювати автономно і в команді;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- володіння базовими знаннями в галузі педагогіки та психології;
- здатність розвивати власні задатки, які необхідні для професійної діяльності;
- здатність вирізняти й розв'язувати актуальні проблеми в професійній діяльності, сімейному житті та побуті;
- здатність використовувати інноваційні методи, засоби та форми забезпечення розвитку професійної компетентності майбутнього фахівця;
- здатність знаходити шляхи підвищення професійної культури; використовувати інформацію з різних джерел, зокрема в мережі Інтернет, відповідно до завдання, критично формуючи цю інформацію в обґрунтоване повідомлення;
- здатність до організації ділової комунікації.

5. Результати навчання

Програмові результати:

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- організовувати, планувати, проводити ділові бесіди різного рівня складності; – застосовувати отримані знання з психології для організації діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди;
- враховувати в навчально-виховному процесі сензитивні періоди розвитку людини;
- враховувати вікові особливості людини в психолого-педагогічній роботі; – орієнтуватися на нормативи кожного вікового періоду у психодіагностичній та психокорекційній роботі;
- аналізувати витоки психологічних проблем індивіда в його онтогенезі;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18

самостійна робота		60			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1	Педагогіка та психологія	2	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год	Вага оцінки	Термін виконання
1.Значення психологічних та педагогічних знань в діяльності людини. Визначення предмета психології та педагогіки. Зв'язок психології та педагогіки. Галузі педагогіки та психології.	лекція семіна р	1. Москалець В. Загальна психологія: Підручник. – Київ: Ліра-К, 2020. – С. 18-70. 2. Москалець В. Загальна психологія: Матеріали для самостійного опрацювання. – Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. – 180 с.	2/2 Питанн я для самоко нтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі);	На протязі семестру
2.Сучасні психологічні теорії особистості. Визначення понять “людина”, “індивід”, “індивідуальність”, “особистість” Психологічна сутність особистості Актуальність проблематики психології особистості на сучасному етапі розвитку людства. Біологічна, соціальна і духовна природа людини.	лекція семіна р	М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с. 9. Основи психології: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. 1. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с.	2/2 Питанн я для самоко нтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б - контрольна перевірка знань зі знання психологічни х термінів	На протязі семестру
3.Сучасні методи дослідження в психології та педагогіці. Основні та додакові методи	лекція семіна р	М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л.	2/2 Питанн я для самоко нтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі);	На протязі семестру

дослідження у психології.		<p>Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с.</p> <p>9. Основы психологии: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с.</p> <p>Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с.</p>			
Тема 4. Відчуття та сприймання. Класифікація та різновиди відчуттів та сприймання. Закономірності відчуттів.	лекція семінар	<p>М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с.</p> <p>8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с.</p> <p>9. Основы психологии: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с.</p> <p>Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с.</p> <p>Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта. Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.</p>	2/2 Питання для самоконтролю.	10 б - контрольна перевірка знань з тем лекцій	На протязі семестру

<p>5. Пам'ять Функціональна сутність пам'яті. Види пам'яті: 1) за модальністю відчуттів: зорова, слухова, нюхова, смакова, тактильна пропріоцептивна, органічна; 2) за домінуючою психічною модальністю мнемічної інформації: чуттєво-образна, словесно-логічна або вербальна («пам'ять розуму»), емоційна або афективна («пам'ять серця»), кінестезична або рухова («пам'ять тіла»); 3) за участю цілеспрямованості на запам'ятовування посередництвом вольових зусиль: довільна й мимовільна або вимушена і невимушена; 4) за тривалістю збереження інформації: оперативна, короткотривала, довготривала; 5) за засобами карбування інформації: генетичним кодом (видова, інстинктивна) і набута кожною особою чи особиною</p>	<p>лекція семінар</p>	<p>М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с. 9. Основи психології: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с. Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта. Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.</p>	<p>2/2 Питання для самоконтролю.</p>	<p>10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі);</p>	<p>На протязі семестру</p>
--	---------------------------	--	--	---	----------------------------

індивідуально. Мнемічні процеси					
6. Темперамент особистості З історії становлення вчення про темперамент. Психологічні властивості темпераменту: сенситивність, реактивність, активність, співвідношення реактивності та активності, темп реакцій, пластичність-ригідність, екстраверсія, інтроверсія, амбаверсія, емоційна збудливість. Вплив властивостей темпераменту суб'єкта на його діяльність.	лекція семінар	М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с. 9. Основы психологии: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с. Корольчук. – К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003. – 394 с. Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта. Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.	2 Питання для самоконтролю.	10б. (вибірково, під час опитування на семінарі);	На протязі семестру
7. Характер особистості З історії тлумачень поняття «характер». Основний психологічний зміст характеру особистості. Яконцепція як складова	семінар	М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с. 9. Основы психологии: Підручник / За ред. О. В.	2 Питання для самоконтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	На протязі семестру

<p>характеру особистості. Два напрями формування Я-концепції.</p>		<p>Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с. Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта. Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.</p>			
<p>8. Загально-психологічний аспект діяльності особистості Діяльність як спосіб існування людини. Суб'єкт-об'єктна основа та мотиваційний критерій поділу діяльності особистості на види. Комунікативна діяльність або спілкування. Ігрова діяльність або гра. Пізнавальна діяльність. Аксіологічна або ціннісноорієнтаційна діяльність. Трудова діяльність або праця. Функціональна асиметрія півкуль головного мозку.</p>	<p>семінар</p>	<p>М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с. 9. Основи психології: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с. Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта.</p>	<p>2 Питання для самоконтролю.</p>	<p>10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>На протязі семестру</p>

		Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.			
9.Соціально-психологічні основи спілкування. Поняття про спілкування, його структура та функції. Функції спілкування: інформаційнокомунікативна, регулятивно-комунікативна, афективно-комунікативна. Механізми міжособистісного сприймання. Види спілкування. Засоби та стилі спілкування. Соціальна дистанція	семінар	М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с. 8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 1. - 488 с. – Т. 2. – 328 с. 9. Основы психологии: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с. Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта. Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.	2/2 Питання для самоконтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	На протязі семестру
7. Система оцінювання курсу					
		Оцінювання поточної навчальної діяльності. У процесі вивчення дисципліни використовуються такі види контролю: Початковий контроль студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку теоретичного матеріалу, методом фронтального усного опитування. Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях і включає якість засвоєного матеріалу, що охоплюється темою практичного заняття, а також сумлінністю студента в роботі на практичних заняттях. Проміжний контроль проводиться в письмовій формі (самостійна та контрольна робота). Підсумковий контроль здійснюється у			

	<p>формі заліку. Оцінки з дисципліни виставляються з урахуванням поточних оцінок та підсумкової оцінки. Максимальна кількість балів при вивченні дисципліни 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Критерії оцінки реферату/письмового повідомлення:</p> <p>9-10 балів (відмінно): тема реферату/письмового повідомлення актуальна та відзначається практичною значущістю; у роботі здійснено критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; матеріал роботи добре структурований, логічно викладений; роботу оформлено з дотриманням встановлених правил; студент демонструє здатність робити у рефераті/письмовому повідомленні логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання.</p> <p>7-8 балів (добре): тема реферату/письмового повідомлення актуальна; у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал реферату/письмового повідомлення загалом структурований, логічно викладений; оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам; студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.</p> <p>5-6 балів (задовільно): тема реферату/письмового повідомлення не є актуальною; у роботі здійснено поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; реферат/письмове повідомлення містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки.</p> <p>3-4 балів (незадовільно): завдання виконане частково; студент не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно; текст реферату/письмового повідомлення є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним реферату/письмового повідомленню іншого студента на таку ж тему.</p> <p>1-2 бали (незадовільно): завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті теми реферату/наукового повідомлення; робота не оформлена, здана не вчасно чи відсутня.</p> <p>0 балів – завдання відсутнє.</p>

	<p>Критерії оцінки контрольної роботи:</p> <p>10-9 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>7-8 балів «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>5-6 балів «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>1-4 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки.</p> <p>0 балів - завдання відсутнє.</p> <p>Критерії усного і письмового опитування на семінарських заняттях здійснюються за 5-бальною шкалою.</p> <p>5 балів «відмінно» - ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем, які розглядаються на семінарі. Знання мають бути осмисленими, що виявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до виконання завдань не лише у форматі репродукції, а й з елементами креативності.</p> <p>4 бали «добре» - ставиться за наявність у студента знань щодо більшості питань, які розглядаються на семінарському занятті. Притім, знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).</p> <p>3 бали «задовільно» - ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з теми семінару, які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.</p> <p>2 бали «незадовільно» - ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем з теми семінарського заняття, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.</p>
8. Політика курсу	
<p>Політику курсу спрямована на те, щоб забезпечити студентам здобуття знань, умінь Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне та критичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт. У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними моральноетичними</p>	

принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика курсу «Педагогіка та психологія» передбачає відвідування лекційних та семінарських занять, перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, написати самостійну роботу у письмовій формі). У випадку невиконання навчального плану з дисципліни або незадовільної оцінки на заліку студент має можливість перездачі заліку за талоном №2, у разі незадовільної оцінки пропонується перездача за талоном №3 з комісією. Якщо спроби не дали позитивного результату, викладач пропонує студентові повторно вивчення дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Федик О.В. Психологія: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Середня освіта. Фізична культура» та «Фізична терапія, ерготерапія» - Івано-Франківськ, 2018.- 114 с.
2. Бондар В. І. Дидактика: підручник / В. І. Бондар. – К. : Либідь, 2005.– 264 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посібник /С. С. Вітвицька. – К. : Центр навч. літератури, 2003.– 316 с.
4. Власова О. І. Педагогічна психологія: навч. посібник / О. І. Власова.– К. : Либідь, 2005. – 400 с.
5. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості:навч. посібник / Н. М. Вознюк. – К. : Центр навч. літератури, 2005. –196 с.
6. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник / Н. П. Волкова. – К. :Академія, 2003. – 576 с.
7. Галузьяк В. М. Педагогіка: навч. посібник / В. М. Галузьяк,М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – Вінниця : РВВ ВАТ “Віноблдрукарня”, 2001. – 200 с.
8. Гура О. І. Вступ до спеціальності “Педагогіка вищої школи”: навч.посібник / О. І. Гура. – К. : Центр навч. літератури, 2005. – 224 с.
9. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник /С. Г. Карпенчук. – К. : Вища школа, 2005. – 180 с.
10. Кузьмінський А. І. Педагогіка: підручник / А. І. Кузьмінський,В. А. Омеляненко. – К. : Знання-прес, 2003. – 418 с.
11. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій):навч. посібник / В. П. Кутішенко. – К. : Центр навч. літератури, 2005.– 128 с.
12. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення: навч.посібник / В. С. Лозниця. – К. : ЕксОб, 1999. – 303 с.
13. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник / Н. Є. Мойсею. – К. :Граніна, 2001. – 608 с.
14. Ольшанский Д. В. Психология мас / Д. В. Ольшанский. – СПб. :Питер, 2002. – 363 с.
15. Кондрашова Л. В. Педагогіка в запитаннях і відповідях: навч. посібник / Л. В. Кондрашова, О. А. Пермяков та ін. – К. : Знання, 2006. –252 с.
16. Педагогіка: хрестоматія / Уклад.: А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2006. – 700 с.

17. Педагогічний словник / За ред. М. Д. Ярмаченка. – К. : Педагогічнадумка, 2001. – 516 с.
18. Семенова А. В. Основи психології і педагогіки: навч. посібник /А. В. Семенова, Р. С. Гурін, Т. Ю. Осипова. – К. : Знання, 2006. –319 с.
19. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник /О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2005. – 520 с.
20. Столярєнко А. М. Психология и педагогика: учеб. пособие /А. М. Столярєнко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 423 с.
21. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
22. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга, 1997. – 192 с.
23. Москалець В. П. Загальна психологія: Підручник. – Київ: Ліра-К, 2020. – 564 с.
24. Москалець В. П. Загальна психологія: Матеріали для самостійного опрацювання. – Електронна бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – 180 с.
25. Москалець В. П. Психологія особистості: Підручник. – Київ: Ліра-К, 2020. – 363 с.
26. Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2015. – 968 с.
27. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию: Курс лекций. – М.: ЧоРо, 1996. – 336 с.
28. Годфруа Ж. Что такое психология: В 2-х т. – М.: «Мир», 1996. – Т. 1. – 496 с. – Т. 2. – 376 с.
29. Джемс У. Психология. – М.: «Педагогика», 1991. – 367 с.
30. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В. та ін. Загальна психологія: Підручник / За ред. С. Д. Максименка. – Вінниця: «Нова книга», 2004. – 704 с.
31. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: «Вища школа», 2004. – 479 с.
32. Основи психології: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ: «Либідь», 1996. – 632 с. 10. Психологическая энциклопедия / Под. ред. Р. Корсини, А. Ауербаха. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2003. – 438 с.
33. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О. М. Степанов. – Київ: «Академвидав», 2006. – 424 с.
34. Психология XXI века: учебник / Под. ред. В. И. Дружинина. - М.: ПЕР.СЭ, 2003. – 356 с.
35. Савчин М. В. Загальна психологія: Підручник. – 2-ге вид. доповн. – Київ: ВЦ «Академія», 2018. – 344 с.
36. Хрестоматия по психологии / Сост. В. В. Мироненко. Под ред. А. В. Петровского. – М.: «Просвещение», 1987. – 447 с.

Інтернет-ресурси з психології та педагогіки:

www.psi.webzone.ru – психологічний словник

www.ppsy.ru – сайт Інституту психології та педагогіки (м. Москва)

www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України

www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури

www.psycho.org.ua – електронна енциклопедія психології